

Com l'Èlia, com vostè mateixa, tants altres joves abandonen un dia el poble que els ha vist néixer, per marxar a ciutat, una espècie d'apàtrides, que no són ben bé ni d'un lloc ni de l'altre.

Sí, la protagonista volia encarnar aquest desarrelament, que mal portat sempre és com una pedra a la sabata.

La imatge de la portada és prou significativa: la imatge del poble vista pel retrovisor. És indispensable un bon retrovisor per poder continuar endavant?

Potser seria bo poder combinar l'efecte del retrovisor amb el de les "orelles" de les mules.

Perquè la memòria idealitza el passat...

Si no ho tinc mal entès, crec que aquesta idealització, digues-li engany, és una de tantes estratègies que es munta el cervell humà per a sobreviure. Fer-se uns records a mida. I si ho fa el cervell solet, és que a ell li convé. L'altra cosa és que ens convingui a nosaltres.

Una noia jove, de poble, parlant amb el seu dialecte, de la recollida de l'auliva, de tractors, d'anar al tros. I d'un desgavell generacional -o hormonal- que impedeix que un somriure permanent marxi dels llavis. Ha deixat ben astorat el panorama literari català, sobretot pel boca-orella! Quin ha estat el paper de la xarxa?

Vital! Sense l'impuls de la xarxa possiblement m'hauria pogut empaperar tot casa meua amb els fulls del llibre. Estic molt agraïda a tothom qui l'ha ajudat a arribar a qui li pogués agradar: blogaires, facebookaires, tuitaires... I desinteressadament! Increïble.

Com digereix l'èxit assolit?

Per mi, l'èxit veritable va ser quan la Isabel Obiols, la meua editora, em va dir que publicaven el llibre. Si m'hi poso a pensar seriosament, és una sensació que encara no he paït del tot.

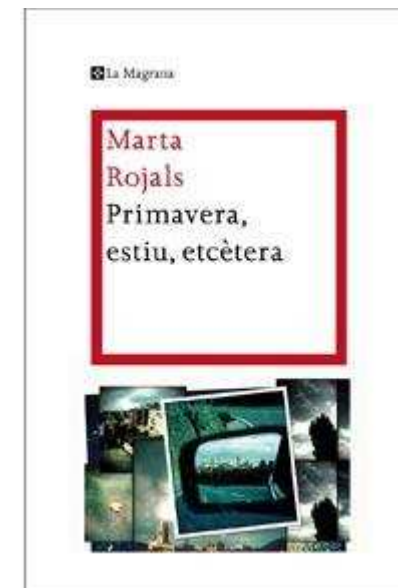
Podem esperar un nou llibre de Marta Rojals a les llibreries?

Que hi hagi arribat aquest, amb el que costen aquestes coses, ja és un miracle.

Altres obres de l'autor a la biblioteca:

- * *L'Altra*. 4a ed. Barcelona : RBA La Magrana, 2014 **N(ROJ)ALT**
- * *Parques infantils : zones de recreo*. Barcelona : Links Internacional, DL 2004 **711 ROJ**

Club de lectura

*Primavera, estiu,
etcètera*
de *Marta Rojals*

Club de lectura B
Dimarts 27 de maig

2/4 de 7 de la tarda.

BIBLIOTECA CENTRAL
XAVIER AMORÓS
REUS

Marta Rojals

Marta Rojals (la Palma d'Ebre, 1975) és arquitecta per la Universitat Politècnica de Catalunya on s'especialitza en teoria, història i crítica, la qual cosa li permet traduir i editar publicacions d'arquitectura. Debuta amb la novel·la *Primavera, estiu, etcètera* que se centra en la vida d'una jove que, després de quedar-se sense feina i sense parella, torna al poble on va créixer, fet que li farà replantejar-se moltes coses. La novel·la ha gaudit d'una gran acceptació tan per part del públic com de la crítica. Al gener de 2014 va publicar la seva segona novel·la que porta per títol *L'Altra* enmig d'una gran expectació i un ràpid reconeixement per part de la crítica.

Col·labora habitualment a Vilaweb.

Primavera, estiu, etcètera

“El desarrelament, mal portat, és una pedra a la sabata”

Laura De Andrés. Barcelona

Vostè és arquitecta de formació, i treballa com a traductora i editora de publicacions d'arquitectura. Havia flirtejat amb la literatura, però sempre en curt. En quin moment decideix passar-se a la novel·la i què l'impulsa a fer-ho?

Va ser un moment en què vaig tenir temps. Respecte a l'impuls, però, encara no m'ho sé explicar, perquè no m'agrada escriure llarg, a partir de mig foli ja em vénen tots els mals. Però m'agrada molt reescriure, això sí, i potser em vaig anar enredant a mi mateixa per anar fent, anar fent, amb la promesa de tenir un bon gruix per poder-lo polir de gust.

Defineixen Primavera, estiu, etcètera com una “novel·la generacional”. Li escau l'etiqueta o l'incomoda?

No sé si li escau, però no m'incomoda gens. Tothom qui la qualifiqui així segur que és més objectiu que jo, en pensi el que en pensi.

Sigui com sigui, els que hem passat els 30 ens hi sentim molt, molt identificats. Quins serien els rastres identitaris que en destacaria, d'aquesta generació?

Vist en perspectiva, crec que l'haver tingut una adolescència molt semblant a la de generacions anteriors, un fenomen que ja no es repetiria en gaires quintes més: créixer sense internet, lligar sense mòbil, escriure's cartes... I, per un altre cantó, viure-ho amb un grau de benestar i de seguretat envers el futur que, malauradament, està quedant en suspens. Esperem que no n'haguem de parlar en passat durant gaires anys.

No obstant les etiquetes, la seva novel·la enganxa a un públic molt

heterogeni, molt més ampli. Quin creu que és el secret?

Això és una cosa que no acabo d'agafar, sobretot pel que fa als lectors més joves que els protagonistes. Els diria: “No el llegeixi ara, faci-ho després dels 30”, perquè no sé qui va dir, i hi coincideixo, que cada llibre té una edat per a ser llegit, i que a cada edat podem entendre un mateix llibre de maneres molt diferents. Potser aquí està la clau, que hi deuen trobar alguna altra cosa que se m'escapa. Sobre el públic més gran, pensant-hi molt, potser ho atribuiria una mica a allò que dèiem abans, que els nascuts als anys 70 vam ser uns adolescents “antics”, i sí que en certs aspectes conservem algun deix carca. I m'hi incloc perquè no se m'ofengui ningú, que avui dia fer-se gran no té gaire bona premsa.

A vegades -com podem veure a través de l'Èlia, inclús del Bernat-, una té la sensació que, a mesura que ens fem grans, en lloc de conèixer-nos millor encara dubtem més de tot allò que pensàvem que sabíem de nosaltres mateixos.

Sí que sembla cert que l'edat modera. I si no és l'edat, potser són les bufetades.

I, davant aquest desgavell emocional, l'esvaiment. És necessari “escapar”?

Per als personatges del llibre, sí que ho és, però molt pocs ho reconeixen obertament. Hi ha evasions cap endins, i n'hi ha cap enfora. N'hi ha de puntuals, i n'hi ha de sostingudes. N'hi ha que no les reconeix ni l'evasor mateix. Cadascú es va buscant la vida com pot, en aquest aspecte.

Més enllà del component generacional, la ubicació i el registre dialectal són els altres dos trets característics de la seva novel·la.

Sí, per mi els principals. Quan vaig començar a escriure-la, la història era una cosa molt difusa, inexistent en un noranta per cent. La qüestió dialectal era l'únic que hi havia de clar des del minut zero, la raó de ser del que fos que sortís després. I la qüestió geogràfica també, que al llibre li és indissociable, de fet.

Ha volgut ser molt rigorosa amb l'ús de la llengua, inclús amb la terminologia de pagès.

Sí, sí, perquè estava tocant un tema que, tot i que m'apassiona, no domino ni de lluny com m'agradaria. I com que no tenia prou recursos per desplegar-lo amb coneixement, per respecte als entesos, m'hi havia de pelar els colzes. I va ser un plaer. Això no significa que no hi hagi errades, que n'hi ha, i unes quantes, però en aquell moment es va fer tot el que es va poder i amb tot l'entusiasme del món.